

بسمه تعالی

آیین نامه

دوره های تحصیلی کاردانی / کارشناسی ، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی

(ویژه دانشگاه هنر)

مقدمه

با استناد به قانون اهداف ، وظایف و تشکیلات وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری مصوب ۱۳۸۳/۵/۱۸ مجلس شورای اسلامی و در اجرای مفاد ماده ۲ "سیاست ها و ضوابط اجرائی حاکم بر آمایش آموزش عالی در جمهوری اسلامی ایران" (موسوم به طرح آمایش) مصوب ۱۳۹۴/۱۲/۱۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی ، آیین نامه دوره های تحصیلی به شرح زیر تدوین می گردد . این آیین نامه در دو بخش عمومی و اختصاصی همراه با پیوست تعاریف ، تنظیم شده است .

ماده ۱. هدف

هدف از تدوین این آیین نامه ، انتظام بخشیدن به امور تحصیلی دانشجویان از طریق تعیین چارچوب قانونی برای اجرای هماهنگ ، یکپارچه و صحیح برنامه های آموزشی و پژوهشی دانشگاه ها و دانشگاه های آموزش عالی کشور به منظور تربیت نیروی انسانی متخصص ، متعهد ، آشنا با علم و آخرین دستاوردهای علمی ، و منطبق با نیازهای جامعه ، در راستای بهره گیری بهینه از ظرفیت های موجود برای ارتقای سطح کیفی آموزش و پژوهش در دوره کاردانی ، کارشناسی ، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی است . دوره های تحصیلی " دکتری عمومی رشته دامپزشکی " و " دستیاری دوره های تخصصی " با شیوه های پذیرش مانند کارشناسی ارشد پیوسته ، دکتری مستقیم . دکتری پیوسته . دارای مقررات ویژه خود هستند و از آیین نامه های جداگانه پیروی می کنند.

بخش نخست : مواد عمومی

ماده ۲ . شرط ورود به دانشگاه ، تائید شایستگی های عمومی از طریق پذیرفته شدن در آزمون ورودی و یا کسب پذیرش از دانشگاه طبق ضوابط و مقررات مصوب وزارت است .

در مقطع دکتری: احراز توانایی در زبان خارجی طبق شیوه نامه مصوب دانشگاه تعیین و به عنوان یکی از ملاک های بدو ورود در نظر گرفته شود. در این حالت از کلیه متقاضیان آزمون دکتری، آزمون زبان به عمل می آید و قبولی در این آزمون از شروط اصلی پذیرش دانشجوی می باشد.

ماده ۳ . آموزش در دانشگاه مبتنی بر نظام واحدی است .

در مقطع کارشناسی: تعداد واحدهای درسی هر رشته در بازنگری سرفصل ها و یا تدوین سرفصل های جدید بر اساس مصوبات شورای دانشگاه تعیین می گردد. در مقطع کارشناسی ارشد: تعداد دروس ۲۶ واحد درسی و پایان ۶ واحد است که در بازنگری سرفصل ها و یا تدوین سرفصل های جدید در شورای دانشگاه تایید می گردد.

در مقطع دکتری : تعداد واحدهای درسی هر رشته بر اساس ۱۶ واحد درسی و ۲۰ واحد رساله تعیین می گردد.

ماده ۴. دانشگاه موظف است برای دوره ای که مجوز آن را از مراجع قانونی دریافت نموده است، دانشجو بپذیرد و فقط برنامه های آموزشی و درسی که بر اساس ضوابط ابلاغی وزارت تدوین گردیده است، را اجرا نماید.

در مقطع کارشناسی: دانشگاه اختیار دارد حداکثر ۱۰ درصد از واحدهای درسی خود را با اولویت دروس پایه و عمومی (بجز دروس زبان فارسی، تربیت بدنی و معارف اسلامی) به صورت الکترونیکی (مجازی) با رعایت استانداردهای آموزشی اجرا نماید.
در ترم آخر دانشجو از شرط تقدم و تاخر واحدها معاف است.
در مقطع کارشناسی ارشد: سرفصل دروس به نحوی تنظیم و برنامه ریزی شود که عنوان و محتوی آنها نسبت به دروسی که قبلاً در دوره کارشناسی گذرانده است، تکراری نباشد.

ماده ۵. آموزش رایگان برای هر دانشجو، در هر دوره تحصیلی صرفاً یک بار امکان پذیر است.
تبصره: دانشجوی مشمول آموزش رایگان، در صورت حذف غیر موجه درس به تشخیص دانشگاه یا به دست نیاوردن نمره قبولی در هر درس، برای انتخاب مجدد همان درس یا درس جایگزین آن، موظف به پرداخت هزینه درس مطابق تعرفه مصوب هیئت امنای دانشگاه است.
در تمامی مقاطع: در صورتی که درس مردودی یا حذف شده را در دانشگاه دیگری میهمان شود یا قبل از اخذ مجدد درس از تحصیل انصراف دهد، ضرورتی به پرداخت مجدد شهریه در دانشگاه مبداء ندارد.

ماده ۶. حضور دانشجو در تمام جلسات کلاس درس دوره های تحصیلی حضوری الزامی است.
تبصره: اگر دانشجو در درسی بیش از ۳/۱۶ جلسات کلاس و یا در جلسه امتحان پایان نیمسال همان درس، غیبت کند، نمره آن درس صفر خواهد شد. در صورتی که به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه، غیبت دانشجو موجه تشخیص داده شود، آن درس صفر، از مجموع درس های آن نیمسال حذف می شود.
با تصویب شورای آموزشی، حذف کلیه دروس یک نیمسال با احتساب در سنوات امکان پذیر است، که به عنوان یک نوبت مرخصی ایشان محسوب می شود.
اگر دانشجویی در درسی صفر بگیرد، در صورت تشخیص موجه بودن غیبت آن در شورای آموزشی، نمره صفر حذف می شود. در اینصورت رعایت حد نصاب مربوطه در طول نیمسال الزامی نیست ولی جزو سنوات تحصیلی و مشروطی احتمالی محسوب می شود.
برگزاری امتحان مجدد تحت هر شرایطی ممنوع است.
موجه شدن کلیه غیبت ها که به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه انجام می گردد، منجر به حذف درس می شود و این امر مجوزی برای شرکت در امتحان نخواهد بود.
حذف دروسی که نمره دارند، تحت هیچ شرایطی امکان پذیر نیست.

ماده ۷: پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس، توسط عضو هیئت علمی یا مدرس همان درس و براساس حضور، شرکت در فعالیتهای کلاسی و نتایج امتحانات ارزشیابی می شود.
تبصره: برگزاری آزمون کتبی برای درس های نظری الزامی است. (در دوره های تحصیلات تکمیلی در صورت دارا بودن مصوبه شورای آموزشی یا تحصیلات تکمیلی دانشگاه، الزامی به برگزاری آزمون کتبی نیست)
دانشجو حداکثر پس از ۲۱ روز از زمان اعلام نمرات اجازه درخواست تغییر نمره را بر اساس روال مصوب شورای آموزشی دانشگاه دارد و پس از انقضای مهلت تحت هیچ شرایطی تغییر نمره امکان پذیر نمی باشد.
در مقطع کارشناسی:

تعیین نمرات دروس ناتمام طبق شیوه نامه اجرایی مصوب شورای آموزشی دانشگاه انجام می شود و حداکثر یک نیمسال مهلت دارد.
کلیه نمرات مردود و قبول در تمامی دروس (جبرانی و اصلی و ...) در معدل نیمسال و میانگین کل محاسبه می شود.
واحد جبرانی گذرانده شده در جمع تعداد واحد گذرانده کل که ملاک فارغ التحصیلی است، محاسبه نمی شود.
تعیین نحوه ارزیابی پایان ترم دروس نظری - عملی با شورای تخصصی گروه است.
چنانچه امتحان کتبی و پروژه درسی توانمند ملاک نمره دهی پایان نیمسال باشد، دانشجو برای دریافت نمره نهایی موظف به حضور در امتحان کتبی است.
در مقطع کارشناسی ارشد:

تعیین نمرات دروس ناتمام طبق شیوه نامه اجرایی مصوب شورای آموزشی دانشگاه انجام می شود و حداکثر یک نیمسال مهلت دارد.
کلیه نمرات مردود و قبول در تمامی دروس (بجز دروس جبرانی) در معدل نیمسال و کل محاسبه می شود.

واحد جبرانی گذرانده شده در جمع تعداد واحد گذرانده کل که ملاک فارغ التحصیلی است، محاسبه نمی شود.
تعیین نحوه ارزیابی پایان ترم دروس نظری - عملی یا شورای تخصصی گروه است.
چنانچه امتحان کتبی و پروژه درسی توأمان ملاک نمره دهی پایان نیمسال باشد، دانشجو برای دریافت نمره نهایی موظف به حضور در امتحان کتبی است.
در مقطع دکتری:

تعیین نمرات دروس ناتمام طبق شیوه نامه اجرایی مصوب شورای آموزشی دانشگاه انجام می شود و حداکثر دو نیمسال مهلت دارد.
واحد جبرانی گذرانده شده در جمع تعداد واحد گذرانده کل که ملاک فارغ التحصیلی است، محاسبه نمی شود.
تعیین نحوه ارزیابی پایان ترم دروس نظری - عملی یا شورای تخصصی گروه است.
چنانچه امتحان کتبی و پروژه درسی توأمان ملاک نمره دهی پایان نیمسال باشد، دانشجو برای دریافت نمره نهایی موظف به حضور در امتحان کتبی است.
ماده ۸. سقف مدت مجاز تحصیل در هر دوره محدود است و با اتمام سنوات مجاز، امکان تحصیل در آن دوره از دانشجو سلب می شود.

تبصره: ادامه تحصیل دانشجوی مشروط "در سنوات مجاز"، منوط به تایید مراجع قانونی دانشگاه است.
مراجع قانونی به تناسب نوع مقطع شورای آموزشی یا تحصیلات تکمیلی و کمیسیون موارد خاص است.

بخش دوم: مواد اختصاصی

الف - دوره کاردانی و کارشناسی (پایوخته و ناپیوخته)

ماده ۹. مدت مجاز تحصیل در دوره کاردانی (پایوخته و ناپیوخته) و کارشناسی ناپیوخته ۴ نیمسال و در دوره کارشناسی پایوخته ۸ نیمسال است.

تبصره: دانشگاه اختیار دارد، مدت مجاز را حداکثر تا ۲ نیمسال افزایش دهد.

مدت دوره کارشناسی ۴ سال می باشد، دانشگاه اختیار دارد ۲ نیمسال مدت مجاز تحصیل را با تصویب شورای آموزشی دانشگاه افزایش دهد، چنانچه دانشجو در این مدت (۱۰ نیمسال کارشناسی) فارغ التحصیل نشود، از ادامه تحصیل محروم خواهد شد. افزایش سنوات در نیمسال نهم برای دانشجویان روزانه رایگان و در نیمسال دهم بر طبق تعرفه مصوبه هیئت امنا از دانشجویان دوره روزانه شهریه گرفته می شود. دانشجویان دوره شبانه هزینه شبانه را پرداخت می کنند.

ماده ۱۰. تحصیل هم زمان دانشجوی دوره کارشناسی به شیوه حضوری در کلیه دانشگاه ها (دولتی و غیر دولتی) ممنوع است.

تبصره ۱: دانشجوی دوره کارشناسی می تواند هم زمان، در دوره های غیر حضوری که منتهی به مدرک تحصیلی می شود، تحصیل کند.

تبصره ۲. تحصیل هم زمان دانشجویان استعدادهای درخشان دوره کارشناسی بر اساس مصوبات مراجع قانونی وزارت انجام می شود.

ماده ۱۱. انتخاب حداقل ۱۲ واحد در هر نیمسال برای دانشجو الزامی است.

تبصره: در صورتی که دانشگاه به هر دلیل با حذف واحدهای درسی دانشجو موافقت کند و این امر منجر به کاهش تعداد واحدهای دانشجو از حد نصاب شود، آن نیمسال به عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی وی محسوب می شود.

۱. حداکثر واحد انتخابی ۲۰ واحد است. ضمناً چنانچه دانشجو در نیمسال آخر تحصیلی حداکثر ۲۴ واحد باقی مانده داشته باشد و میانگین کل وی نیز بالای ۱۲ باشد می تواند تا ۲۴ واحد درسی اخذ کند.

۲. چنانچه میانگین ترم دانشجویی در یک نیمسال تحصیلی بالای ۱۷ باشد با تایید گروه آموزشی در نیمسال بعد میتوان تا ۲۴ واحد به دانشجو ارائه کرد.

۳. حداکثر واحد مجاز تابستان ۶ واحد است.

۴. دانشجو صرفاً در آخرین نیمسال تحصیلی خود (بعز نیمسال تابستانی) میتواند با تایید گروه آموزشی و با رعایت سقف واحدهای نیمسال (حداکثر ۲۴ واحد) حداکثر دو درس نظری خود را به صورت ارجاع به استاد اخذ و در طول ترم و در بازه زمانی که استاد تعیین مینماید امتحان دهد.

۵. تعداد واحد جبرانی برای دوره های کارشناسی حداکثر ۱۰ واحد می باشد. (دانشجویانی که بدون مدرک پیش دانشگاهی و با مدرک کاردانی پیوسته به دانشگاه وارد میشوند از مقررات خاص خود تبعیت میکنند)

چنانچه در پایان هر نیمسال واحد های انتخابی دانشجو به دلایل موجه و خارج از اراده دانشجو کمتر از ۱۲ واحد درسی باشد به عنوان یک نیمسال محسوب می گردد و در مشروطی موثر ولی در ممتازی دانشجو بی تاثیر است. به عبارت دیگر در شرایط مذکور اگر میانگین ترم دانشجو کمتر از ۱۲ باشد مشروط است و اگر ۱۲ و بالاتر باشد ممتاز محسوب نمی شود.

ماده ۱۲ . دانشجوی دوره های کاردانی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته می تواند در صورت دارا بودن شرایط "در همان دانشگاه" و در صورت موافقت دانشگاه ، مشروط به امکان اداره تحصیل در " سنوات مجاز باقیمانده " رشته تحصیلی خود را تغییر دهند .

تبصره ۱ : دانشجو در هر دوره تحصیلی فقط یک بار می تواند با رعایت ضوابط تغییر رشته دهد .

تبصره ۲ : تغییر رشته دانشجو در دوره کاردانی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته ممنوع است.

تبصره ۳ : در صورت تغییر رشته ، معادل سازی دروس فقط در دوره های هم عرض مجاز است .

دانشجو در رشته مورد نظر دارای حداقل نمره قبولی بنابر کارنامه مورد تایید سازمان سنجش آموزش کشور (کد رشته) باشد .

در سنوات باقی مانده مجاز در اختیار دانشگاه ، قادر باشد دروس خود را در رشته جدید به اتمام برساند.

از نظر مقررات آموزشی منعی برای ادامه تحصیل نداشته باشد

گروه مبدا و مقصد موافقت خود را اعلام نمایند.

حداقل دو ترم در دانشگاه تحصیل کرده و ۲۴ واحد درسی نیز گذرانده باشد.

پس از شروع نیمسال سوم امکان تغییر رشته وجود ندارد.

ماده ۱۳ . انتقال دانشجو ، در صورت تایید دانشگاه مبدا و موافقت دانشگاه مقصد ، بلامانع است .

تبصره : انتقال دانشجو از دانشگاه غیر دولتی به دولتی ، از شهریه پرداز به رایگان، از غیر حضوری به نیمه حضوری و حضوری ممنوع ، ولی عکس آن مجاز است .

بررسی تقاضاهای میهمانی و نقل و انتقال بر اساس مصوبات شورای دانشگاه انجام می پذیرد.

بررسی تقاضاهای انتقال توأم با تغییر رشته در دانشگاه هنر ممنوع است.

ماده ۱۴ . دانشگاه موظف است برای هدایت تحصیلی دانشجویان از زمان پذیرش، یکی از اعضای هیئت علمی مرتبط با رشته تحصیلی دانشجو را به عنوان " راهنمای آموزشی " تعیین و بر اساس سازوکار مصوب دانشگاه، بر نحوه عملکرد او نظارت کند .

ماده ۱۵ . نمره ارزشیابی از هر درس به صورت عددی از صفر تا ۲۰ محاسبه می شود و حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۰ و میانگین کل قابل قبول در هر نیمسال ۱۲ است و چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۲ باشد، آن نیمسال ، مشروط تلقی می شود . سقف مجاز مشروط اعم از متوالی یا متناوب در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته دو نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته ۳ نیمسال است .
حداکثر واحد انتخابی دانشجو در اولین ترمیسمالی که پس از مشروط شدن انتخاب واحد می نماید، نباید از ۱۴ واحد تجاوز نماید.

ماده ۱۶ . در صورتی که دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته حداقل ۶۸ واحد درسی (شامل حداکثر ۱۰ واحد دروس عمومی و مابقی از سایر دروس دوره) را با نمره قبولی بگذراند و میانگین کل واحدهای اخذ شده وی ۱۲ یا بالاتر باشد ، می تواند مدرک دوره کاردانی همان رشته را دریافت کند . در غیر این صورت به چنین دانشجویی و همچنین به دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ، فقط یک گواهی ، مبتنی بر تعداد واحدهای گذرانده شده داده خواهد شد.

تبصره : مدرک کاردانی حسب تقاضای مستند دانشجو و صرف نظر از وجود دوره کاردانی مصوب در آن رشته یا مجری بودن دانشگاه محل تحصیل دانشجو ، صادر می شود .

ماده ۱۷ . ملاک دانش آموختگی برای دوره های کاردانی ، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته ، گذراندن کلیه واحدهای دوره و داشتن میانگین کل حداقل ۱۲ در پایان دوره است .

ماده ۱۸ . تاریخ دانش آموختگی، زمان ثبت آخرین نمره درس دانشجو در اداره آموزش دانشگاه است.

ب - دوره کارشناسی ارشد

ماده ۱۹ . مدت مجاز تحصیل در دوره کارشناسی ارشد ۴ نیمسال یا ۲ سال است .

تبصره ۱ : در صورتیکه دانشجو در مدت مقرر دانش آموخته نشود دانشگاه اختیار دارد مدت تحصیل وی را حداکثر تا دو نیمسال افزایش دهد .

تبصره ۲ : تحصیل هم زمان دانشجوی دوره کارشناسی ارشد در کلیه شیوه های آموزشی و در کلیه دانشگاه ها (دولتی و غیر دولتی) ممنوع است .

افزایش سنوات تحصیلی حداکثر ۲ نیمسال است که نیمسال اول در صورت تصویب موضوع و با تایید استاد راهنما به صورت رایگان و نیمسال دوم با دریافت هزینه طبق تعرفه مصوب هیأت امنای دانشگاه تخصیص می یابد.

به سنوات دانشجویانی که حداقل ۸ واحد دروس جبرانی و حداکثر ۲ واحد درس اصلی یا تخصصی را همزمان در یک نیمسال تحصیلی مستقل اخذ نمایند، یک نیمسال تحصیلی اضافه می شود.

ماده ۲۰ . تعداد واحدهای درسی در دوره کارشناسی ارشد ، حداقل ۲۸ و حداکثر ۳۲ است که از این تعداد ۴ تا ۶ واحد مربوط به پایان نامه و باقی مانده به صورت واحدهای آموزشی است .

ماده ۲۱ . انتخاب حداقل ۸ واحد در هر نیمسال برای دانشجو الزامی است .

تبصره : در صورتی که دانشگاه به هر دلیل با حذف واحدهای درسی دانشجو موافقت کند و این امر منجر به کاهش تعداد واحدهای دانشجو از حد نصاب نشود، آن نیمسال به عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی وی محسوب می شود .

در هر نیمسال دانشجو موظف است حداقل ۸ و حداکثر ۱۴ واحد انتخاب کند . در آخرین نیمسال تحصیلی از شرط اخذ حداقل واحد آموزشی معاف است .
حداکثر دروس جبرانی قابل ارائه به دانشجویان با مدرک کارشناسی غیرهمنام به تشخیص گروه آموزشی ۱۲ واحد است که تمامی دانشجویان موظفند بر اساس تعرفه مصوب هیأت امناء شهریه آن را پرداخت نمایند.

دانشجو باید قبل از شروع نیمسال سوم موضوع پایان نامه را انتخاب کند و انتخاب واحد نیمسال چهارم منوط به تکمیل و تحویل فرم تصویب شده پیش پروپوزال به آموزش دانشکده است.

ماده ۲۲ . " تغییر رشته " یا " انتقال " دانشجوی دوره کارشناسی ارشد در همان دانشگاه یا سایر دانشگاه ها (دولتی و غیر دولتی) ممنوع است.

هر دانشجوی دانشگاه هنر می تواند با موافقت دانشگاه مبدا و مقصد فقط یک درس را در طول تحصیل به عنوان میهمان بگذراند.

پذیرش میهمان بیش از یک درس در دانشگاه هنر در مقطع کارشناسی ارشد در طول تحصیل از سایر دانشگاه های دولتی ممنوع است.

ماده ۲۳ . نمره ارزشیابی هر درس به صورت عددی از صفر تا ۲۰ محاسبه می شود و حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۲ است . میانگین کل قابل قبول در هر نیمسال ۱۴ است و چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۴ باشد دانشجو در آن نیمسال مشروط تلقی می شود و سقف مجاز مشروط اعم از متوالی یا متناوب، در دوره کارشناسی ارشد ۱ نیمسال است .

چنانچه در پایان هر نیمسال واحد های انتخابی دانشجو به دلایل موجه و خارج از اراده دانشجو کمتر از ۸ واحد درسی باشد به عنوان یک نیمسال محسوب می گردد و اگر میانگین نمرات در این نیمسال کمتر از ۱۴ باشد در مشروطی موثر ولی در ممتازی دانشجو بی تاثیر است.

ماده ۲۴ : دانشجو پس از انجام کار تحقیقاتی خود و تدوین پایان نامه و تایید استاد راهنما ، مجاز است در حضور هیئت داوران از پایان نامه خود دفاع کند .

شرایط و تعداد استادان راهنما و مشاور و شرایط و ترکیب هیت داوران بر اساس مصوبه شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه خواهد بود.

ماده ۲۵. نمره پایان نامه در میانگین کل محاسبه نمی شود و ارزشیابی آن به صورت کیفی و به شرح زیر انجام می شود:

- مردود (کمتر از ۱۴)

- قبول با درجه : متوسط (۱۵/۹۹ - ۱۴) ، خوب (۱۷/۹۹ - ۱۶) ، خیلی خوب (۱۸/۹۹ - ۱۸) و یا عالی (۱۹ - ۲۰)

ماده ۲۶. ملاک دانش آموختگی ، گذراندن کلیه واحدهای دوره ، داشتن میانگین کل حداقل ۱۴ و موفقیت در دفاع از پایان نامه است .

تبصره ۱: چنانچه میانگین کل دانشجوی کارشناسی ارشد پس از گذراندن تمام واحدهای درسی دوره کمتر از ۱۴ باشد اجازه دفاع از پایان نامه را ندارد و تنها یک نیمسال " با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی " به وی فرصت داده می شود تا مجدداً با انتخاب حداکثر ۸ واحد از درس هایی که در آن نمره بین ۱۲ تا ۱۴ را احراز کرده است ، میانگین کل دوره را به استثنای پایان نامه به ۱۴ برساند تا به وی اجازه دفاع از پایان نامه داده شود .

تبصره ۲: دانشگاه می تواند به دانشجویی که به هر دلیل نتواند در سنوات مجاز دوره تحصیلی را به پایان برساند ، برابر ضوابط فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی را اعطا کند .

تبصره ۳: تاریخ دانش آموختگی ، روز دفاع و کسب درجه قبولی از پایان نامه است .

ماده ۲۷. چنانچه دانشجو در حین تحصیل و انجام پژوهش و تدوین پایان نامه مرتکب تخلف علمی (جعل ، تقلب ، کپی برداری و مانند اینها) شود و تخلف او از سوی دانشگاه تایید گردد ، از ادامه تحصیل محروم و اخراج می شود .

تبصره: احراز و اثبات تخلف علمی دانشجو پس از اتمام تحصیلات از سوی دانشگاه ، منجر به ابطال مدرک تحصیلی صادر شده خواهد شد .

ج - دوره دکتری تخصصی

ماده ۲۸. مدت مجاز تحصیل در دوره دکتری تخصصی حداقل ۶ و حداکثر ۸ نیمسال است و تحصیل در این دوره به صورت تمام وقت است .

تبصره ۱: در صورتیکه دانشجو در مدت مقرر دانش آموخته نشود، دانشگاه اختیار دارد مدت تحصیل وی را حداکثر تا دو نیمسال افزایش دهد .

تبصره ۲: تحصیل همزمان دانشجوی این دوره در همان دوره با سایر دوره های تحصیلی ممنوع است.

سنوات مجاز دانشجو به دو دوره آموزشی و دوره پژوهشی تقسیم می گردد. (هر دوره ۴ نیمسال)

چنانچه دانشجویی در پایان نیمسال ۴ تکالیف آموزشی خود (گذراندن تمام دروس آموزشی، اخذ میانگین ۱۶ و بالاتر، ارائه مدرک زبان و قبولی در آزمون جامع) را انجام ندهد، با تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه می تواند حداکثر از دو نیمسال سنوات دوره پژوهشی برای اتمام فعالیت های آموزشی استفاده نماید. پس از اتمام این شش نیمسال، چنانچه کماکان همه تکالیف آموزشی دانشجو به اتمام نرسیده باشد، دانشجو اخراج می گردد و قادر به ورود به دوره پژوهشی نخواهد بود.

چنانچه دانشجویی به دوره پژوهشی وارد شود برای اتمام دوره پژوهشی خود با تایید استاد راهنما و گروه آموزشی، نیاز به سنوات بیشتری داشته باشد با تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه میتواند از تسهیلات تبصره ۱ ماده ۲۸ (اعطای دو نیمسال سنوات) برای اتمام تحصیل بهره بگیرد. در آموزش رایگان، نیمسال اول افزایش سنوات به صورت رایگان و نیمسال دوم منوط به پرداخت هزینه ثابت طبق تعرفه هیات امنای باشد.

در دوره های شهریه پرداز هر دو نیمسال، شهریه ای که شورای آموزشی یا کمیسیون موارد خاص تعیین می نماید از دانشجو دریافت می شود. این شهریه مازاد بر شهریه کل دوره است.

دانشجو مجاز است در زمان تدوین رساله در مدت مجاز تحصیلی برای فرصت تحقیقاتی (پس از اخذ مجوزهای قانونی لازم) به یکی از دانشگاه های آ عالی داخلی یا خارجی سفر کند. فرصت تحقیقاتی جزو سنوات ایشان محاسبه می شود.

ماده ۲۹. تعداد واحدهای درسی دوره دکتری تخصصی ۳۶ واحد است که از این تعداد ۱۲ تا ۱۸ واحد آموزشی و ۱۸ تا ۲۴ واحد پژوهشی است که در برنامه درسی هر رشته تحصیلی لحاظ می شود.

تعداد واحدهای درسی دکتری ۱۶ و تعداد واحد رساله ۲۰ واحد است.

به تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، حداکثر تا ۶ واحد درسی به عنوان دروس جبرانی میتواند گذرانده شود که در تعیین میانگین کل محاسبه نمی شود، لیکن در میانگین نیمسال محاسبه می شود.

ماده ۳۰. نمره ارزشیابی از هر درس به صورت عددی از صفر تا ۲۰ محاسبه می شود، حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۴ و میانگین کل قابل قبول پس از گذراندن تمام واحدهای آموزشی ۱۶ است.

تبصره: برای ورود به مرحله ارزیابی جامع، کسب میانگین کل حداقل ۱۶ از تمام دروس دوره الزامی است. چنانچه میانگین نمرات دانشجویی اعم از تمام نمرات قبولی و مردودی در دروس اصلی و ویژه پس از گذراندن تمام واحدهای آموزشی پایین تر از ۱۶ باشد، دانشجو موظف است صرفا در دوره آموزشی با نظر استاد راهنما و تایید گروه و فقط در یک نیمسال دروسی را برای ترمیم معدل اخذ نماید و با موفقیت بگذراند. در غیر اینصورت از تحصیل محروم می شود.

ماده ۳۱. " تغییر رشته " یا " انتقال " دانشجوی دوره دکتری تخصصی در همان دانشگاه یا سایر دانشگاه ها (دولتی و غیر دولتی) ممنوع است.

دانشجو می تواند در شرایط خاص که واحد ایشان ارائه نشده است با موافقت دانشگاه مبدا و مقصد حداکثر یک درس خود را به عنوان میهمان بگذراند.

ماده ۳۲. تصویب طرح پیشنهادی رساله در گروه آموزشی پس از گذراندن موفقیت آمیز ارزیابی جامع، شرط لازم برای اجرای رساله در دوره دکتری تخصصی است.

تبصره: رویکردها و سیاست های کلان برای جهت دهی به محورهای مطالعاتی و تحقیقاتی دانشجویان در انتخاب موضوع و نگارش رساله از سوی معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه تعیین و ضوابط و شرایط اختصاصی انجام آن در قالب رساله را شورای آموزشی دانشگاه تصویب می کند.

تصویب پیش پروپوزال قبل از برگزاری آزمون جامع الزامی است.

شرکت در ارزیابی جامع برای هر دانشجو حداکثر در دو نوبت امکان پذیر است و نحوه برگزاری آزمون جامع طبق شیوه نامه مصوب دانشگاه خواهد بود. دانشجویی که در ارزیابی جامع نخست مردود شود حداکثر یک نوبت دیگر اجازه شرکت در آزمون جامع را دارد. در صورت مردودی مجدد اخراج آموزشی می گردد.

پس از مردود شدن در آزمون جامع، دانشجو موظف است در آزمون جامع بعدی حداکثر در یکسال آتی به شرط داشتن سنوات دوره آموزشی، مجددا شرکت نماید. عدم نام نویسی برای آزمون جامع یا غیبت غیر موجه منجر به اخراج آموزشی می شود.

ماده ۳۳. دانشجوی دوره دکتری تخصصی مجاز است علاوه بر استاد راهنمای اصلی، استاد راهنمای دوم نیز داشته باشد. استاد راهنما به درخواست دانشجو و از میان اعضای هیئت علمی دارای شرایط دانشگاه محل تحصیل و با مرتبه علمی حداقل استادیاری با تائید گروه آموزشی تعیین می شود. انتخاب استاد / استادان مشاور به پیشنهاد استاد راهنما و تایید گروه آموزشی از میان اعضای هیئت علمی یا افراد دارای صلاحیت با تخصص مرتبط امکان پذیر است.

شرایط و نحوه انتخاب استاد یا استادان راهنما (داخل یا خارج از دانشگاه) و مشاور طبق شیوه نامه مصوب دانشگاه انجام می شود.

انتخاب استاد راهنما دوم به پیشنهاد استاد راهنمای اول و تایید گروه آموزشی امکان پذیر است.

ماده ۳۴. دانشجو پس از تدوین رساله و مشروط بر تأیید استاد / استادان راهنما از حداقل کفایت دستاوردهای علمی (چاپ یک مقاله علمی - پژوهشی معتبر و مستخرج از رساله و با ثبت پتنت خارجی) مجاز است در حضور هیئت داوران از رساله خود دفاع کند .

تبصره : محدوده شاخص های کفایت دستاوردهای علمی توسط معاونت آموزشی و با مشارکت معاونت پژوهش و فناوری تعیین و پس از تصویب در شورای آموزشی دانشگاه قابل اجرا است .
شرایط و نحوه انتخاب هیئت داوران (داخل یا خارج از دانشگاه) و مشاور طبق شیوه نامه مصوب دانشگاه انجام می شود .

ماده ۳۵. نمره رساله در میانگین کل محاسبه نمی شود و ارزشیابی آن به صورت کیفی و به شرح زیر انجام می شود :

- مردود (کمتر از ۱۶) .

- قبول با درجه خوب (۱۶ تا ۱۷/۹۹) ، خیلی خوب (۱۸ تا ۱۸/۹۹) و یا عالی (۱۹ تا ۲۰) .

تبصره ۱ : چنانچه ارزشیابی رساله ، مردود اعلام شود ، با تایید هیئت داوران حداکثر یک نیمسال تحصیل به دانشجو اجازه داده می شود تا پس از اعمال نظرات اصلاحی هیئت داوران ، یک بار دیگر در جلسه دفاع شرکت و از رساله خود دفاع کند .

تبصره ۲ : دانشجویی که در سنوات مجاز تحصیلی با موفقیت از رساله خود دفاع نکند، با رعایت ضوابط مربوط فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی را دریافت می کند .

ماده ۳۶. ملاک دانش آموختگی ، گذراندن کلیه واحدهای دوره ، داشتن میانگین کل حداقل ۱۶ و موفقیت در دفاع از رساله است .

تبصره : تاریخ دانش آموختگی ، روز دفاع با کسب درجه قبولی از رساله است .

ماده ۳۷. چنانچه دانشجو در حین تحصیل و انجام پژوهش و تدوین رساله مرتکب تخلف علمی (جعل ، تقلب ، کپی برداری و مانند اینها) شود و تخلف او از سوی دانشگاه تایید گردد ، از ادامه تحصیل محروم و اخراج می شود .

تبصره : احراز و اثبات تخلف علمی دانشجو پس از اتمام تحصیلات از سوی دانشگاه ، منجر به ابطال مدرک تحصیلی صادر شده خواهد شد .

ماده ۳۸. مسئولیت حسن اجرای این آیین نامه و پاسخگویی قانونی به آن بر عهده دانشگاه و نظارت بر اجرا و تفسیر مفاد آن بر عهده معاون آموزشی وزارت است .

این آیین نامه با یک مقدمه ، ۳۸ ماده ، ۲۹ تبصره و یک پیوست ، در جلسه شماره ۸۸۹ تاریخ ۹۶/۱۰/۳۰ به تصویب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی رسید و برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۷ و پس از آن لازم الاجرا است و تمام آیین نامه و بخشنامه های مغایر با آن لغو و بلا اثر اعلام می شود .

پیوست آیین نامه دروه های تحصیلی

۱- وزارت : منظور وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری است .

- ۲- **دانشگاه** : منظور هر یک از دانشگاه ها و دانشگاه های آموزش عالی و پژوهشی دارای مجوز تاسیس از مراجع ذی ربط که مجری دوره های کاردانی ، کارشناسی ناپیوسته ، کارشناسی پیوسته ، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی هستند .
- ۳- **آموزش رایگان** : منظور آموزش دانشجو در طول سنوات مجاز دوره تحصیلی ، بدون پرداخت هزینه (در دانشگاه های استفاده کننده از بودجه عمومی دولت) است .
- ۴- **دانشجو** : فردی است که در یکی از دوره های آموزش عالی برابر ضوابط معین ، پذیرفته شده ، ثبت نام کرده و به تحصیل مشغول است .
- ۵- **دانش آموخته** : فردی است که یکی از رشته های دوره های تحصیلی مصوب را با موفقیت به پایان رسانده و برابر ضوابط معین ف گواهی یا مدرک تحصیلی مربوطه را دریافت کرده است .
- ۶- **حضور** : شیوه ای از پذیرش است که دانشجو به صورت تمام وقت در فعالیتهای تحصیلی دانشگاه شرکت می کند .
- ۷- **غیر حضوری** : شیوه ای از پذیرش است که دانشجو بدون حضور در دانشگاه ، فعالیت های تحصیلی دارد .
- ۸- **نیمه حضوری** : شیوه ای از پذیرش است که بخشی از آموزش آن حضوری و بخش دیگر غیر حضوری به انجام می رسد .
- ۹- **شهریه پرداز** : منظور آموزش دانشجو در یک دوره تحصیلی ، به ازای پرداخت هزینه ها است .
- ۱۰- **نیمسال تحصیلی** : بازه زمانی تعیین شده که شامل ۱۶ هفته آموزش و ۲ هفته امتحانات پایانی است .
- ۱۱- **بازه تابستانی** : بازه زمانی شامل ۶ هفته آموزش و ۱ هفته امتحانات است .
- ۱۲- **برنامه درسی** : مجموعه به هم پیوسته ای از دروس هر رشته تحصیلی با هدفی مشخص ، مصوب مراجع قانونی است .
- ۱۳- **واحد درسی** : ارزش مقداری درسی است که مفاد آن برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت ، عملی یا آزمایشگاهی ۳۲ ساعت ، کارگاهی یا عملیات میدانی (بازدید علمی) ۴۸ ساعت ، کارورزی یا کار در عرصه ۶۴ ساعت و کارآموزی ۱۲۰ ساعت در طول یک نیمسال تحصیلی یا بازه تابستانی است و طبق برنامه درسی مصوب اجرا می شود .
- ۱۴- **درس جبرانی** : درسی است که با تایید گروه آموزشی ، گذراندن آن برای رفع کمبود دانش یا مهارت دانشجو ، در آغاز دوره تحصیلی ، ضروری تشخیص داده می شود .
- ۱۵- **مشروطی** : وضعیت تحصیلی است که دانشجو در یک نیمسال ، بر حسب مقررات هر دوره تحصیلی ، معدل کمتر از حد نصاب تعیین شده ، در آن دوره را کسب کرده باشد .
- ۱۶- **رشته تحصیلی** : یک شعبه فرعی از شاخه های علمی که به لحاظ موضوع دارای قلمرو مشخص و متمایز از سایر شاخه های علمی است و به احراز دانش تخصصی ، مهارت یا کارآمدی معینی می انجامد .
- ۱۷- **گرایش تحصیلی** : به شعبه ای از یک رشته که ناظر بر وجه تخصصی آن باشد ، اطلاق می شود . اختلاف درس ها در دو گرایش از یک رشته ، نباید از ۷۰ درصد کل واحدهای رشته بیشتر باشد .

۱۸- **کاردانی پیوسته** : دوره تحصیلی است که دارندگان مدرک دیپلم، (در نظام آموزشی دارای پیش دانشگاهی بدون نیاز به گذراندن دوره پیش دانشگاهی) به آن وارد می شوند و با گذراندن حداقل ۶۸ واحد درسی طبق برنامه مصوب، به دریافت مدرک کاردانی نایل می آیند.

۱۹- **کاردانی ناپیوسته** : دوره تحصیلی پس از دوره متوسطه است که فرد پس از اخذ دیپلم و گذراندن دوره پیش دانشگاهی (در نظام آموزشی دارای پیش دانشگاهی) به آن وارد می شود و با گذراندن حداقل ۶۸ واحد درسی طبق برنامه مصوب، به دریافت مدرک کاردانی نایل می آید.

۲۰- **کارشناسی پیوسته** : دوره تحصیلی پس از دوره متوسطه است که فرد پس از اخذ دیپلم و گذراندن دوره پیش دانشگاهی (در نظام آموزشی پیش دانشگاهی) به آن وارد شده و با گذراندن حداقل ۱۳۰ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کارشناسی نایل می آید.

۲۱- **کارشناسی ناپیوسته** : دوره تحصیلی است که پس از دوره کاردانی (پیوسته یا ناپیوسته) آغاز و با گذراندن حداقل ۶۸ واحد درسی طبق برنامه مصوب، به دریافت مدرک کارشناسی منتهی می شود.

۲۲- **کارشناسی ارشد** : دوره تحصیلی است که پس از دوره کارشناسی آغاز می شود و شامل ۲۸ تا ۳۲ واحد درسی است.

۲۳- **دکتری تخصصی** : دوره تحصیلی است که پس از دوره کارشناسی ارشد آغاز می شود و شامل ۳۶ واحد درسی است.

۲۴- **گروه آزمایشی** : مجموعه رشته های تحصیلی در دوره متوسطه است که با توجه به مواد آزمونی مشترک، دسته بندی می شود.

۲۵- **گروه آموزشی** : بنیادی ترین واحد سازمانی دانشگاهی متشکل از تعدادی عضو هیئت علمی با تخصص مشترک، در یک رشته علمی خاص یا چند رشته متجانس که به منظور ایجاد و اجرای آن رشته تحصیلی در دانشگاه تشکیل می شود.

۲۶- **دوره هم عرض** : دوره است که در مجموعه گروه های آموزشی هم راستا تعریف می شوند.

۲۷- **شورای آموزشی** : یکی از شوراهای تخصصی در نخستین سطح سیاست گذاری و برنامه ریزی راهبردی در امور آموزشی دانشگاه است که به منظور ایجاد هماهنگی و تسهیل در امور اجرایی مرتبط با تحصیل دانشجو در حوزه معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی تشکیل می شود.

۲۸- **شیوه آموزشی - پژوهشی** : شیوه ای تحصیلی در دوره کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی که برنامه درسی مربوط به آن، علاوه بر واحدهای درسی، مشتمل بر اجرای یک پروژه تحقیقاتی است که منجر به پایان نامه و یا رساله می شود.

۲۹- **شیوه مجازی** : شیوه آموزشی در دوره کارشناسی یا کارشناسی ارشد است که دانشجوی آن برابر ضوابط معین پذیرفته و ثبت نام می شود و به کمک فناوری اطلاعات و ارتباطات، تحصیل می کند. در این شیوه دانشجو نیمه حضوری یا غیر حضوری تحصیل می کند.

۳۰- **ارزیابی جامع** : بررسی همه جانبه از توانمندی های آموزشی و پژوهشی دانشجوی دکتری تخصصی است که پس از گذراندن واحدهای دوره برگزار می شود.

۳۱- **راهنمای آموزشی** : عضو هیئت علمی آگاه و مسلط به امور آموزشی و پژوهشی است که از سوی دانشگاه انتخاب می شود تا از تاریخ ورود تا پایان دوره تحصیلی، راهنمای تحصیل دانشجو باشد.

۳۲- **پایان نامه :** مستند علمی است که در فرآیند تحصیل دانشجوی دوره کارشناسی ارشد و از طریق تحقیق در یک حوزه معین از رشته یا گرایش تحصیلی و با راهنمایی استاد / استادان راهنما و حسب مورد بر اساس استانداردهای پژوهشی تدوین می شود .

۳۳- **رساله :** مستند علمی است که در فرآیند تحصیل دانشجوی دوره دکتری تخصصی و از طریق تحقیق در یک حوزه معین از رشته یا گرایش تحصیلی ، با راهنمایی استاد / استادان راهنما و بر اساس استانداردهای پژوهشی با هدف توسعه مرزهای دانش تدوین می شود .

۳۴- **استاد راهنما :** یکی از اعضای هیئت علمی دارای مدرک دکتری تخصصی است که مسئولیت راهنمایی دانشجو را در انجام پایان نامه یا رساله بر عهده دارد .

۳۵- **استاد مشاور :** یکی از اعضای هیئت علمی و یا فرد دارای صلاحیت با تخصص مرتبط است که مسئولیت مشاوره دانشجو را در انجام پروژه ، پایان نامه و یا رساله بر عهده دارد .

۳۶- **هیئت داوران :** اعضای هیئت علمی یا افراد متخصص دارای صلاحیت دانشگاهی هستند که برای ارزیابی کمی و کیفی پایان نامه و یا رساله دانشجو در دوره کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی مطابق دستورالعمل اجرایی مصوب دانشگاه انتخاب می شوند .

مواردی که به آئین نامه مقطع کارشناسی افزوده می شود:

عدم مراجعه دانشجو برای انتخاب واحد در هر ترم به منزله انصراف از تحصیل است.

تقاضای انصراف از تحصیل و لغو آن بر اساس دستورالعمل مصوب شورای آموزشی دانشگاه خواهد بود.

با تشخیص شورای آموزشی دانشگاه ، دانشجو میتواند حداکثر دو نیمسال مرخصی یا حذف ترم با احتساب در سنوات استفاده نماید.

با تشخیص شورای آموزشی دانشگاه ، دانشجو میتواند حداکثر یک نیمسال مرخصی پزشکی بدون احتساب در سنوات استفاده نماید.

بررسی مصادیق مرخصی زایمان طبق مقررات وزارت است.

استفاده از مجموع مرخصی های فوق بلامانع است.

معادل سازی بر اساس دستور العمل اجرایی مصوب شورای آموزشی دانشگاه انجام می شود.

برنامه ریزی و تصمیم گیری در خصوص موارد مندرج در تقویم آموزشی و همچنین تهیه شیوه نامه اجرایی آئین نامه فوق الذکر بر اساس مصوبات شورای آموزشی دانشگاه و شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه انجام می گردد.

مواردی که به آئین نامه مقطع کارشناسی ارشدنایبوسته افزوده می شود:

دانشجو میتواند قبل از اتمام دروس آموزشی خود حداکثر یک نیمسال مرخصی یا حذف ترم با احتساب در سنوات استفاده نماید.(مشروط به اینکه مدیر گروه تایید نماید در نیمسال آتی پس از مرخصی قادر به ارائه حداقل ۸ واحد درسی به ایشان است.)

با تشخیص شورای آموزشی دانشگاه ، دانشجو میتواند حداکثر یک نیمسال مرخصی پزشکی بدون احتساب در سنوات استفاده نماید.

بررسی مصادیق مرخصی زایمان طبق مقررات وزارت است.

استفاده از مجموع مرخصی های فوق بلامانع است.

عدم مراجعه دانشجو برای انتخاب واحد در هر ترم به منزله انصراف از تحصیل است.

تقاضای انصراف از تحصیل و لغو آن بر اساس دستورالعمل مصوب شورای آموزشی دانشگاه خواهد بود.

برنامه ریزی و تصمیم گیری در خصوص موارد مندرج در تقویم آموزشی و همچنین تهیه شیوه نامه اجرایی آئین نامه فوق الذکر بر اساس مصوبات شورای آموزشی دانشگاه و شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه انجام می گردد.

مواردی که به آئین نامه مقطع دکتری افزوده می شود:

دانشجو میتواند در حین گذراندن دروس آموزشی خود در سه نیمسال نخست تحصیلی حداکثر یک نیمسال مرخصی یا حذف ترم با احتساب در سنوات با تایید گروه آموزشی و شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه استفاده نماید.

با تشخیص شورای آموزشی دانشگاه ، دانشجو میتواند حداکثر یک نیمسال مرخصی پزشکی بدون احتساب در سنوات استفاده نماید.

بررسی مصادیق مرخصی زایمان طبق مقررات وزارت است.

استفاده از مجموع مرخصی های فوق بلامانع است.

عدم مراجعه دانشجو برای انتخاب واحد در هر ترم به منزله انصراف از تحصیل است.

معادل سازی دروس در موارد خاص بر اساس دستورالعمل مصوب شورای آموزشی یا شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه تصمیم گیری می شود.

دانشجو در هر ترم موظف است دروسی را که گروه آموزشی ارائه می نماید انتخاب کند، در این صورت با هر تعداد درس آن ترم جزو سنوات آموزشی ایشان محسوب می شود.

برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری در خصوص موارد مندرج در تقویم آموزشی و همچنین تهیه شیوه‌نامه اجرایی آئین‌نامه فوق‌الذکر بر اساس مصوبات شورای آموزشی دانشگاه و شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه انجام می‌گردد.

آئین‌نامه یکپارچه وزارتی و شیوه‌نامه اجرایی آن در شورای آموزشی دانشگاه مورخ ۹۷/۷/۲۱ و شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه مورخ ۹۷/۷/۲۳ تصویب و از ورودی‌های ۱۳۹۷ و بعد لازم‌الاجراست و کلیه مصوبات مغایر لغو و بلا اثر می‌شود.